

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

0. Preàmbul

El COETIIB conscient de la importància de la Informàtica en tots els àmbits de la societat, i a tenor del que està establert en els seus estatuts, ha volgut desenvolupar aquest codi, per a garantir, que els/les Enginyers Tècnics en Informàtica col·legiats, utilitzaran bones maneres i s'obligaran a si mateixos a fer amb la seva pròpia disciplina, de la Profesió d'Enginyer Tècnic en Informàtica, una professió respectable i beneficiosa per a la Societat.

La denominació del present Codi és doble, Ètic i Deontològic, de manera intencionada, ja que pretén cobrir dos objectius, paral·lels i complementaris: l'ètic i el deontològic.

0. És deontològic perquè recull uns principis ètics que han de ser assumits per tots els col·legiats com a norma d'actuació.
En ells resideixen els criteris fonamentals de la professió aplicats amb un sentiment imperatiu del deure autoimposat, és a dir, uns deures que lluny de ser imposats des del Col·legi, aspirem que siguin lliurement assumits pels propis professionals. No obstant això, per a garantir el compliment d'aquesta normativa deontològica per part dels col·legiats, la seva infracció està subjecta al règim sancionador definit en els Estatuts del COETIIB.
1. És ètic perquè al costat de la normativa deontològica presenta alguns principis (no exigibles però sí desitjables) que serveixin de guia en el comportament professional dels col·legiats, en el sentit d'animar i potenciar aquelles actituds que proporcionen, a través de l'exercici de la professió, un major bé a les persones directament relacionades amb l'Enginyer Tècnic en Informàtica i la societat en general.

El present codi està creat bàsicament a partir de dos documents, el Codi ètic del IEEE Computer Society/ ACM (Institute of Electrical and Electronic Engineers, Inc.) / (Association for Computing Machinery) i la Proposta 'de Codi deontològic' de ALI Nacional. També recull principis de les normatives deontològiques dels Col·legis Oficials de Psicologia i del d'Advocacia, especialment les relacionades amb la confidencialitat de la informació.

Amb aquest compendi de codis, pretenem configurar una deontologia que sigui útil a la professió en diversos àmbits d'actuació, que ens sembla d'importància en aquest món globalitzat amb facilitat per a l'intercanvi de professionals entre diferents camps professionals i ubicacions geogràfiques.

Hem ordenat els principis ètics i deontològics per grups, partint d'allò més general, avançant per la professió i les seves circumstàncies per a finalitzar amb la relació amb els diferents agents implicats: clients, empresaris, empleats, companys i el professional mateix.

La finalitat última d'aquest codi Ètic i deontològic del COETIIB pretén expressar ideals i nomenar principis ètics desitjables però també establir les regles bàsiques d'actuació professional. Aquest enumera responsabilitats i drets que pretenen fomentar les relacions externes alhora que simbolitzar la professió, fugint d'actituds corporativistes però protegint els interessos del col·lectiu i de la

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMATICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

societat en general.

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

1. Principis Generals

- 1.1. El present Codi regirà l'actuació professional de tots els membres del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears.
- 1.2. Tots els membres del COETIIB tenen pel que fa a aquest Codi l'obligació de conèixer, difondre, complir i vetllar pel compliment dels seus articles. El desconeixement de l'esmentat codi no eximeix del seu compliment.
- 1.3. L'incompliment de les normes deontològiques es considerarà com falta lleu, greu o molt greu, segons el que es disposa en el Capítol VIII dels Estatuts del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears. Com a tals, seran regulades per les disposicions d'aquest Règim Disciplinari.

2. Societat i Normes Bàsiques

Els/les Enginyers Tècnics en Informàtica actuaran de forma coherent amb l'interès general. En concret, els/les Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de, adequadament:

- 2.1. Escometre actuacions sempre respectuoses, i en la mesura del possible promotores, dels valors socials establerts, els drets humans i les llibertats fonamentals.
- 2.2. Regir-se pels principis de convivència i de legalitat democràticament establerts, sense perjudici dels principis d'aquest Codi.
- 2.3. El respecte a les persones ha de dur als/a les Enginyers Tècnics en Informàtica a no discriminar a cap per raons de raça, sexe, religió, opinió, nacionalitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Seria desitjable que es discrimini positivament a aquells col·lectius més desfavorits quan les circumstàncies ho aconsellin.
- 2.4. Exercir la professió amb responsabilitat.
- 2.5. Compaginar els seus interessos, els de l'empresari i els del client amb els del bé públic.
- 2.6. Donar el vistiplau als projectes només si compleixen les especificacions i no atempten contra la qualitat de vida, ni la confidencialitat, ni el medi ambient. L'objectiu principal de tots els projectes hauria de ser el bé públic.
- 2.7. Informar a les persones interessades i/o les autoritats corresponents sobre qualsevol perill real o potencial per a les persones, la societat o el medi ambient, que considerin puguin esdevenir del programari, els sistemes informàtics o els projectes relacionats.
- 2.8. Ser just i veraç en totes les afirmacions, especialment en les quals siguin públiques, relatives als projectes, mètodes i eines.
- 2.9. Prendre una actitud activa, en la mesura del possible, perquè els desavantatges econòmics, les discapacitats físiques i qualssevol altres factors no dificultin l'accés als beneficis de la

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

informàtica a cap sector de la població.

- 2.10. Tenir en consideració en tot moment, que l'accés a les Tecnologies de la Informació constitueix una nova barrera que agreuja la divisió social i econòmica. Procurar, sempre que sigui possible, avançar en la disminució d'aquesta segregació.
- 2.11. Tenir una disposició generosa en l'aportació de les capacitats professionals per a bones causes i contribuir a l'educació del públic en general pel que fa a la informàtica.
- 2.12. Informar, almenys als organismes col·legials, sobre qualsevol pràctica entre les fins de la qual estigui la comissió d'un delictes, especialment si es tracta d'un delictes informàtic.
- 2.13. No portar a terme accions que li condueixin a ostentar el monopoli en un àrea determinada i, quan li sigui possible, contribuir a la difusió i desenvolupament de plataformes i sistemes de codi obert.
- 2.14. No permetre la utilització fraudulenta de la seva titulació per persones que il·legítimament, sense l'acreditació i preparació necessàries, portin a terme actuacions professionals corresponents a un/a Enginyer Tècnic en Informàtica. Denunciar davant el Col·legi, els casos de intrusisme que arribin al seu coneixement.
- 2.15. Realitzar la seva activitat en termes de màxima imparcialitat, quan es trobi davant interessos personals o institucionals contraposats.

3. Professió

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de contribuir activament amb la integritat i reputació de la professió, compaginant-la sempre amb l'interès general. Concretament, haurien de:

- 3.1. Promoure el coneixement general de la professió i la seva aportació al bé públic.
- 3.2. Difondre el coneixement d'Enginyeria Tècnica en Informàtica mitjançant la participació en organitzacions professionals, congressos i publicacions.
- 3.3. Donar suport, com membres d'una professió, a altres/as Enginyers Tècnics en Informàtica que s'esforcin a actuar segons aquest Codi.
- 3.4. No anteposar l'interès propi al de la professió, el client o l'empresari.
- 3.5. Observar totes les lleis que regeixen la seva professió, tret que, en circumstàncies excepcionals, tal compliment sigui anteposat al de l'interès general.
- 3.6. Definir amb veracitat les característiques i funcionalitats dels sistemes informàtics i/o projectes en els quals treballen, evitant exageracions, falses expectatives i especulacions.
- 3.7. Assumir la responsabilitat de detectar, corregir i documentar errors en els sistemes,

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

projectes i documentacions en les quals es treballi.

- 3.8. Assegurar-se que els clients i empresaris coneixen l'obligació de l'Enginyer Tècnic en Informàtica pel que fa a aquest Codi, i les conseqüències derivades de tal obligació.
- 3.9. Evitar associacions amb empreses i organitzacions que estiguin en conflicte amb aquest codi.
- 3.10. Expressar les objeccions pertinents a les persones implicades quan es detectin incompliments significatius d'aquest Codi.
- 3.11. Informar sobre les vulneracions d'aquest Codi, almenys a la Junta del COETIIB, i a les autoritats pertinents en cas que es tracti d'un delictes, quan estigui clar que consultar a les persones implicades en aquestes inobservances és contraproductiu o perillós.

4. Els Projectes

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de garantir que el producte de la seva activitat professional compleix els estàndards més elevats possibles. En concret haurien de:

- 4.1. Impulsar la màxima qualitat a un cost acceptable i en un termini raonable, garantint que queden clars els compromisos significatius referent a això, que els accepten l'empresari i el client, i que estan disponibles per a consideració per l'usuari i el públic en general.
- 4.2. Analitzar les conseqüències ètiques, econòmiques, culturals, legals i mediambientals derivades de qualsevol projecte que es treballi, acceptant que les conclusions d'aquestes anàlisis podrien dur a la remodelació del projecte.
- 4.3. Treballar seguint els estàndards més elevats i la metodologia més adequada per a les tasques.
- 4.4. Documentar adequadament les especificacions del projecte sobre el qual treballen, assegurant-se que satisfan els requisits de l'usuari i tenen les aprovacions adequades.
- 4.5. Realitzar estimacions realistes de cost, terminis, personal, i resultats dels projectes, determinant els aspectes d'incertesa que podrien desviar aquestes estimacions.
- 4.6. Realitzar proves adequades i revisions del projecte, així com de la documentació en la qual es treballi.
- 4.7. Documentar adequadament els projectes, incloent aquells aspectes i dificultats problemàtiques localitzades juntament amb les resolucions adoptades.
- 4.8. Desenvolupar projectes i documentacions que respectin la confidencialitat d'aquells que van a veure's afectats per aquest projecte.
- 4.9. Utilitzar només dades precises, que hagin estat obtinguts per mitjans legals i ètics, i exclusivament per a les fins autoritzades.

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

4.10. Aplicar en el manteniment dels projectes i/o sistemes els mateixos estàndards adequats de qualitat que s'utilitzen per als nous desenvolupaments.

5. Tractament de la Informació i Deure Secret

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica han de ser escrupolosos amb el tractament i utilització que donen a la informació que manegen per motiu de la seva responsabilitat laboral.

- 5.1. Dipositaris com són, en moltes ocasions d'informació crítica relativa a la persona per a la qual treballen i/o de tercers, han de complir amb el deure secret, la qual cosa constitueix un deure i un dret fonamental de la professió. Dret i deure que romanen fins i tot després d'haver cessat la prestació dels seus serveis.
- 5.2. Ser escrupolosos/as amb el compliment de la Legislació Informàtica vigent i, especialment, en la utilització de les dades de caràcter personal.
- 5.3. Comunicar-ho a la Junta de Govern, quan vegi perillar el manteniment del secret professional.
- 5.4. Únicament estaran dispensats/as de guardar el secret professional i sempre amb la prèvia autorització del Degà del Col·legi, en els següents casos:
 - 5.4.1. Si, acceptant-lo el/l'Enginyer Tècnic en Informàtica, fora rellevat del mateix pel propi client, o els seus hereus.
 - 5.4.2. Si, per a evitar una lesió notòriament injusta i de summa gravetat al propi Enginyer Tècnic en Informàtica o a un tercer, fora rellevat del seu guarda i només respecte a aquelles dades de fet que condueixin a impedir la lesió.
- 5.5. En cas de ser-li permès guardar un registre d'activitats realitzades fins i tot acabada la relació amb el client, el/l'Enginyer Tècnic en Informàtica ha de vetllar per la seguretat d'aquesta informació, independentment del suport que estigui emmagatzemada.
- 5.6. No utilitzar els seus coneixements per a violar cap tipus de protecció de seguretat, ja siguin de la propietat intel·lectual o d'accés a sistemes informàtics.

6. Judici

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de mantenir integritat i independència en la seva valoració professional. En particular, els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de:

- 6.1. Anteposar a tots els judicis tècnics la necessitat d'emparar i mantenir els valors humans.
- 6.2. Signar només els documents preparats sota la seva supervisió o dintre de les seves àrees de competència, i amb els quals s'està d'acord.

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

- 6.3. Mantenir objectivitat professional pel que fa a qualsevol projecte o documentació per als quals se'ls demani avaluació.
- 6.4. Comunicar a totes les parts els conflictes d'interès que no puguin evitar-se raonablement.
- 6.5. Rebutjar la participació, com membres o assessors, en organismes privats, governamentals o professionals vinculats amb projectes, en els quals tinguin, o els seus patrons o clients, potencials conflictes d'interès no revelats.
- 6.6. Col·laborar activament amb la Justícia des de la seva pròpia competència professional.

7. Direcció i gestió

Els gestors de projectes subscriuran i promouran un enfocament ètic de la gestió del desenvolupament i manteniment del projecte. En concret, aquells/as Enginyers Tècnics en Informàtica en funcions d'adreça o lideratge haurien de:

- 7.1. Gestionar adequadament els projectes en els quals treballin, incloent procediments efectius per a promoure la qualitat i reducció del risc.
- 7.2. Informar als empleats dels estàndards i metodologies abans d'adherir-se a ells.
- 7.3. Garantir que els empleats coneixen les polítiques i procediments de l'empresari per a la protecció de les informacions confidencials per a l'empresari o per a uns altres.
- 7.4. Assignar tasques a un membre de l'equip tenint en compte la seva formació i experiència, així com el seu desig de millorar tal formació i experiència.
- 7.5. Realitzar una descripció completa i precisa de les condicions de l'ocupació per a la captació d'empleats
- 7.6. Oferir una adequada i justa remuneració.
- 7.7. No impedir injustament a altre obtenir una millor posició per a la qual està qualificat.
- 7.8. Establir clarament els acords referents a la propietat intel·lectual de qualsevol sistema, programari, procés, projecte, desenvolupament, investigació, escrit, o qualsevol altra propietat a la qual el/l'Enginyer Tècnic en Informàtica ha contribuït.
- 7.9. No sotmetre als empleats a sistemes de control i vigilància de la seva activitat laboral que conculquin la seva dignitat i drets fonamentals o que propiciïn una restricció dels mateixos.
- 7.10. Establir procediments actius de prevenció de pràctiques rebutjables com l'assetjament moral o sexual als treballadors.
- 7.11. No demanar a un/a Enginyer Tècnic en Informàtica fer alguna cosa no d'acord amb aquest Codi.
- 7.12. No prendre represàlies de cap tipus contra ningú per expressar preocupacions ètiques sobre un projecte. I en la mesura del possible crear ambients laborals en els quals es facilitin i valorin

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

positivament aquestes consideracions d'ètiques.

8. Client i Empresari

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien d'actuar de forma que es representin els interessos dels seus clients i empresaris, sense perjudici de l'interès general. En particular els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien d'actuar adequadament per a:

- 8.1. Prestar serveis només en les àrees de la seva competència, sent honests sobre les limitacions en la seva experiència o educació.
- 8.2. No utilitzar programari i/o informació obtinguts o retinguts de manera il·legal o no ètica.
- 8.3. Utilitzar la propietat d'un client o empresari només de la forma convinguda, i amb el coneixement i consentiment dels mateixos.
- 8.4. Garantir que qualsevol document en el qual es confia ha estat aprovat, quan així es requereixi, per algú amb autoritat per a fer-lo.
- 8.5. Mantenir com privada qualsevol informació confidencial obtinguda mitjançant el treball professional, sempre que tal confidencialitat no sigui contraposada als aspectes d'interès general ni a la llei.
- 8.6. Informar al client o empresari de les desviacions d'un projecte sobre les previsions econòmiques, temporals o de qualsevol altra circumstància ressenyable.
- 8.7. No acceptar treballs addicionals que vagin en detriment del treball que s'està desenvolupant en l'actualitat.
- 8.8. No representar interessos contraposats al de l'empresari o client, tret que es comprometi altre valor ètic més elevat; en aquest cas s'informarà a l'empresari o a altra autoritat adequada sobre aquesta circumstància.
- 8.9. Reconèixer que el client té dret a triar amb llibertat a qui contracta, i per tant no posar traves enfront d'una possible voluntat de canvi de professional per part del client.
- 8.10. No acceptar treballs per als quals no està convenientment preparat, i informar al client sobre professionals adequats per al projecte.
- 8.11. Informar complidament al seu client de totes aquelles situacions que puguin afectar a la qualitat del seu treball.
- 8.12. Acceptar o rebutjar lliurement les tasques que se sol·liciti la seva intervenció, sense necessitat d'expressar els motius de la seva decisió, salvo en casos de nomenament d'ofici (peritatges en judicis) que haurà de justificar la seva declinació conforme a la normativa vigent.
- 8.13. Facilitar l'autonomia del client, oferint-li tota la informació necessària i adequada que li facilitin la presa de decisions sobre el projecte, segons el seu criteri.

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

9. Relacions entre els Professionals

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica seran justs i seran suport dels seus companys.

- 9.1. Sense perjudici de la crítica tècnica i metodològica que estimi oportuna, en l'exercici de la professió, no desacreditaran a col·legues o altres/as professionals que treballen amb els seus mateixes o diferents tècniques, i parlaran amb respecte de les metodologies, els sistemes i tipus de desenvolupament que gaudeixen de credibilitat tècnica i professional.
- 9.2. Mantindran relacions amb altres professions des del dret i el deure un respecte recíproc, especialment amb aquells que estan més propers en les seves diferents àrees d'activitat.
- 9.3. Els conflictes entre Enginyers Tècnics en Informàtica es resoldran de la forma més discreta possible, i si fos necessari es comunicarà al Col·legi Professional per si el Degà considera necessària la seva intervenció, abans d'acudir a altres instàncies.
- 9.4. Ajudaran als companys en el desenvolupament professional.
- 9.5. Reconixeran el treball d'altres/as i no s'atribuiran mèrits aliens.
- 9.6. Revisaran el treball d'altres/as de forma objectiva i adequadament documentada.
- 9.7. Tractaran justament les opinions, preocupacions o queixes d'un company.
- 9.8. Ajudaran als companys en el coneixement complet dels estàndards de treball, incloent polítiques, procediments i mesures de seguretat en general.
- 9.9. No interferiran injustament en la carrera professional de qualsevol company; no obstant això, la preocupació per l'empresari, el client o l'interès públic pot forçar, amb bona voluntat, a qüestionar la competència d'un company.
- 9.10. Consultaran les opinions d'altres/as professionals, quan les circumstàncies del projecte li situïn fora de les àrees de competència personals.
- 9.11. Han d'animar als companys de professió a adherir-se a aquest Codi i a col·legiar-se.
- 9.12. Mantindran l'interès per les qüestions que afecten a la professió i col·laboraran amb els òrgans colegials en la detecció i resolució de quants assumptes siguin d'interès per al bé social i de la professió.
- 9.13. Respectar als càrrecs electes dels Òrgans Col·legials i, excepte causa justificada, col·laborar amb ells en aquelles tasques que se li requereixi, així com acceptar els càrrecs per als quals sigui triat.

10. Persona

Els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de participar en l'aprenentatge continu de la pràctica de la seva professió i promouran un enfocament ètic en la mateixa. En particular, els/as Enginyers Tècnics en Informàtica haurien de preocupar-se de:

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

- 10.1. Millorar el seu coneixement dels avanços de totes aquelles qüestions tècniques i legals que afectin al seu àmbit de treball.
- 10.2. Millorar la seva capacitació professional i personal per a desenvolupar projectes de qualitat, segurs, fiables i útils amb un cost raonable i en un termini raonable.
- 10.3. Millorar la seva capacitat per a produir documentació precisa i correctament escrita.
- 10.4. Millorar la seva comprensió dels sistemes, projectes i documentació en els quals treballa.
- 10.5. Millorar la seva capacitat d'anàlisi i avaluació de l'impacte social i les conseqüències ètiques derivades de la implementació i desenvolupament de les noves tecnologies.
- 10.6. Millorar el seu coneixement d'aquest Codi, la seva interpretació i la seva aplicació al treball.
- 10.7. No donar un tractament injust a ningú per prejudicis irrellevants, i en tant que sigui possible potenciar ambients laborals de respecte i justícia.
- 10.8. No influenciar a altres per a prendre acció alguna que comporti un incompliment d'aquest Codi.
- 10.9. Reconèixer que les inobservances personals d'aquest Codi són incompatibles amb ser un Enginyer Tècnic en Informàtica professional.

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS EN INFORMÀTICA
DE LES ILLES BALEARS

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears

Codi Ètic i Deontològic per a Enginyers Tècnics en Informàtica

Els nostres agraïments per a:

- IEEE Computer Society (Institute of Electrical and Electronic Engineers, Inc.).
- ACM (Association for Computing Machinery).
- ALI (Asociación de Licenciados en Informática).
- COIIE/EIIEO (colegio oficial de Ingenieros en Informática de Euskadi).

Per la seva ajuda en la elaboració del present document.